

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 299/2016
30.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Небојша Станковић, адвокат из ..., против туженог Друштва за приватно обезбеђење „ББ“ са седиштем у ..., кога заступа Александар Тодоровић, адвокат из ..., ради поништаја решења, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 494/15 од 04.05.2015. године, у седници већа одржаној 30.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 494/15 од 04.05.2015. године, у ставу првом и четвртном изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2898/11 од 14.07.2014. године, исправљеном решењем Првог основног суда у Београду П1 2898/11 од 27.01.2015. године, ставом првим изреке усвојен је део тужбеног захтева и поништено решење о отказу уговора о раду број 596/08 од 20.02.2008. године правног претходника туженог, као незаконито. Ставом другим изреке, одбијен је део тужбеног захтева којим је тражено да се обавезе тужени да врати тужиоца на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да накнади штету тужиоцу у износу од 624.636,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати накнаду зараде због незаконитог отказа уговора о раду за период од 20.02.2008. године до 01.05.2014. године у износима као у изреци са припадајућом законском затезном каматом. Ставом петим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу накнади штету због незаконитог отказа за период од 31.05.2014. године до коначне исплате. Ставом шестим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да суд обавезе туженог да у корист тужиоца обрачуна и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање на накнаде зарада. Ставом седмим изреке, одбачена тужба у делу којим је тражено да суд обавезе туженог да у име тужиоца, тужени обрачуна, обустави

и уплати порезе на накнаде нето зарада. Ставом осмим изреке, је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 494/15 од 04.05.2015. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2898/11 од 14.07.2014. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду П1 2898/11 од 27.01.2015. године у ставу првом, трећем, делу става четвртог изреке за изгубљену зараду за период од 20.02.2008. године до 30.04.2011. године са каматом и у делу става осмог изреке који се односи на туженог, а жалба туженог у том делу је одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2898/11 од 14.07.2014. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду П1 2898/11 од 27.01.2015. године у делу става четвртог изреке и одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету због незаконитог отказа уговора о раду и то за период од 01.05.2011. године до 31.05.2014. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу накнади и трошкове поступка по жалби у износу од 21.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог да се обавезе тужилац да му накнади трошкове поступка по жалби као и да туженом накнади трошкове првостепеног парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, у ставу првом и ставу четвртог изреке, због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 501. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде које би евентуално утицале на законитост и правилност побијане пресуде се ревизијом посебно не указује.

Према чињеничном стању утврђеном на расправи пред другостепеним судом, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог на пословима физичко-техничког обезбеђења објекта, пратње и транспорта новца на основу закљученог уговора о раду од 22.11.2004. године, а 23.02.2006. године је потписао изјаву о поверљивости. Тужилац је решењем од 21.08.2007. године удаљен са рада због одређеног притвора, 05.02.2008. године тужиоцу је достављено упозорење пред отказ уговора о раду, а решењем од 20.02.2008. године тужиоцу је отказан уговор о раду, зато што је супротно радној процедури и професионалном кодексу туженог у својству радника обезбеђења задуженог за физичко-техничко обезбеђење објекта и пратње и транспорт новца неовлашћеним лицима ВВ и ГГ одавао информације о времену, маршрути и начину

обезбеђења транспорта новца на основу којих података је од стране тих лица дана 31.01.2007. године извршено пресретање возила ... и одузето пет вредносних пошиљки које су превожене том приликом, што је послодавцу проузроковало материјалну штету и губитак пословног угледа, што је квалификовано као повреда радне обавезе неблаговременим, несавесним и немарним извршавањем радних дужности и обавеза утврђених чланом 77. Правилника о раду и чланом 17. Уговора о раду од 22.11.2004. године. Правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 8/11 од 19.05.2011. године тужилац је ослобођен кривичне одговорности да је 31.01.2007. године заједно са другим окривљенима употребом силе одузео новац власништво оштећене „ДД“, на тај начин је одавао информације о времену, маршрути и начину обезбеђења транспорта, чиме би извршио кривично дело разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ РС. Тужилац је био у притвору од 15.08.2007. године до 15.04.2009. године. Тужилац је био на евиденцији незапослених од 26.07.2011. године до 06.08.2012. године, а потом је брисан са евиденције из разлога што се није јављао. Тужилац је у периоду од 01.05.2011. године па на даље радио у ноћним клубовима и остваривао зараду од 1.200 евра.

На овако утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право и то члан 179. Закона о раду и члан 17. Уговора о раду, члан 184. став 1. и став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05), када је потврдио првостепену пресуду у делу у ком је поништен отказ уговора о раду тужиоца. Правилно је другостепени суд применио материјално право и то члан 191. став 1. до 5. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.24/05) када је потврдио првостепену пресуду у делу у ком је тужиоцу досуђена накнада зараде за период од 20.02.2008.године до 30.04.2011.године и накнада штете уместо враћања на рад у висини од 18 зарада у износу од 624.636,00 динара.

Ревизијом се неосновано оспорава одлука којом је поништено решење о отказу уговора о раду указивањем да је тужилац прекршио изјаву о поверљивости и да је кривични суд утврдио да је тужилац имао комуникацију са окривљенима, те да је тужиоцу уговор о раду отказан због повреде радне обавезе, а не због учињеног кривичног дела. Другостепени суд је закључио да нема доказа да је тужилац извршио радњу описану у решењу о отказу од 20.02.2008. године и да је одавао информације о времену, маршрути и начину обезбеђења транспорта новца на основу којих је од стране других окривљених извршено пресретање возила и одузете вредносне пошиљке, што значи да у радњама тужиоца није остварено биће које образује разлог за отказ уговора о раду из тачке 17. став 1. и 2. алинеја 1. и 2. (учињена повреда радне обавезе: кршење одредби професионалног кодекса „Progres Securitas“ и неблаговремено несавесно и немарно извршавање рада, дужности и обавезе). Ово потврђује правноснажна ослобађајућа кривична пресуда у односу на тужиоца за исти чињенични опис радње инкриминације. Нема радно-правне одговорности тужиоца пошто није утврђено да је имао такав разговор са окривљенима чији би садржај представљао откривање података од значаја за повреду радне обавезе.

Такође, правилно је другостепени суд применом члана 184. Закона о раду утврдио да је спорно решење донето по протеклу објективног рока за дозвољену процедуру отказа јер је тужиоцу приписана радња из диспозитива оспореног

решења могла бити извршена најкасније 31.01.2007. године, а решење од 20.02.2008. године је донето годину дана након тог датума. Према члану 184. став 1. и став 2. Закона о раду, отказ уговора о раду из члана 179. тачка 1, 2, 3, 5. и 6. овог закона послодавац може дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа. Отказ Уговора о раду из члана 179. тачка 4. послодавац може запосленом дати најкасније до истека рока застарелости за утврђено кривично дело. Пошто је у односу на тужиоца донета ослобађајућа кривична пресуда реч је о отказном разлогу из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, а тада је рок за дозвољену процедуру шест месеци. Супротно наводима ревизије ово није рок застарелости на који се пази по приговору супротне стране већ преклузивни рок на који суд пази по службеној дужности.

Неосновано се ревизијом оспорава одлука о накнади штете погрешном интерпретацијом члана 191. Закона о раду да та одредба прописује накнаду штете уместо изгубљене зараде, а не досуђивање оба вида накнаде штете.

Према члану 191. став 1. Закона о раду, ако суд утврди да је запосленом незаконито престао радни однос, суд ће одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева. По ставу 2, поред враћања на рад, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање. Према ставу 3, накнада штете се умањује за износ прихода које је запослени остварио по основу рада, а по престанку радног односа. Према ставу 4, ако суд утврди да је незапосленом незаконито престао радни однос а запослени не захтева да се врати на рад, суд ће на његов захтев обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада које би запослени остварио да ради и то зависи од временаведеног у радном односу, година живота запосленог као и броја издржаваних чланова породице. По ставу 5, одлука из става 4. овог члана може се донети на захтев послодавца ако постоје околности које оправдано указују да наставак радног односа уз уважавање свих околности интереса обе уговорне стране није могућ, с тим да накнада штете запосленом се досуђује у двоструком износу од износа који се утврђује у складу са ставом 4. члана. Нижестепени судови су на захтев туженог, уместо враћања на рад тужиоцу досудили накнаду штете. Висина накнаде је одмерена имајући у виду да тужилац има супругу и малолетно дете, да је код правног претходника туженог радио од 2004. године и оценом свих околности случаја. Овај вид накнаде се досуђује уместо враћања на рад и независан је од права на изгубљену зараду, на коју запослени има увек право када се утврди да му је незаконито престао радни однос, по члану 191. став 2. Закона о раду.

Неосновано се ревизијом оспорава чињеница утврђена у поступку пред другостепеним судом да је тужилац зараду у ноћним клубовима остваривао у периоду од 01.05.2011. године па на даље, указивањем да је тужилац радио пре тог датума. Другостепени суд је на ову околност прихватио исказ тужиоца, а тужени није доказао да је тужилац радио пре 01.05.2011. године. Околност да је тужени брисан са евиденције незапослених јер се није јављао почев од 06.08.2012.

године нема значаја у ситуацији када је накнада штете због изгубљене зараде одбијена за период од 01.05.2011. године јер је тужилац остваривао приходе веће од износа изгубљене зараде, па су с тим у вези неосновани и наводи ревизије којима се истиче допринос тужиоца насталој штети.

Неосновано се ревизијом оспорава накнада изгубљене зараде за период у ком је тужилац боравио у притвору (15.08.2007. године до 15.04.2009. године) позивом на одредбе члана 166. и 168. Закона о раду. Према члану 169. Закона о раду, запосленом за време привременог удаљења са рада у смислу члана 165. и 166. припада разлика између износа накнаде зараде примљене по основу члана 168. (накнаду у висини $\frac{1}{4}$ односно $\frac{1}{3}$ основне зараде ако запослени издржава породицу) и пуног износа основне зараде припада: 1. ако кривични поступак против њега буде обустављен правноснажном одлуком или ако правноснажном одлуком буде ослобођен оптужбе или је оптужба против њега одбијена, али не због ненадлежности; 2. ако запосленом не престане радни однос у смислу члана 179. тачка 2. до 4. овог закона. Имајући у виду да је тужилац правноснажно ослобођен да је учинио кривично дело због кога му је одређен притвор, те да је утврђено да није учинио повреду радне обавезе која му је стављена на терет оспореним решењем, правилно је и за овај период тужиоцу досуђена накнада зараде.

Правилна је одлука другостепеног суда којим је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова имајући у виду да је делимично успео у поступку по жалби, применом члана 149. став 2. и став 3. ЗПП.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен јер у овом поступку није успео, применом члана 149. став 1. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 405. и 161. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Снежана Андрејевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић